

**ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΩΝ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΝΩΣΙΑΚΗΣ – ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ**

Πρόεδρος Συμποσίου: Καλαντζή-Αζίζι Α.

Συζητητής Συμποσίου: Χαρίλα Ν.

Σκοπός του συμποσίου είναι να αναδείξει την σύνδεση αναπτυξιακών χαρακτηριστικών της “αναδύομενης ενήλικης ζωής” (emerging adulthood, Arnett, 2004) με χαρακτηριστικά του γνωσιακού – συμπεριφοριστικού προτύπου παρέμβασης στα πλαίσια της ψυχολογικής συμβουλευτικής φοιτητών. Στην αρχή θα παρουσιαστεί η σύγχρονη άποψη σχετικά με την αναπτυξιακή φάση που διανύει η πλειονότητα των φοιτητών, όπως και δεδομένα από σχετική έρευνα σε φοιτητικό πληθυσμό (Ε. Γαλανάκη, Α. Καλαντζή –Αζίζι & Ε. Αμανάκη). Ακολουθεί επιχειρηματολογία, η οποία ισχυροποιεί την άποψη ότι το γνωσιακό – συμπεριφοριστικό πρότυπο μπορεί να αποτελέσει μοντέλο καλής πρακτικής (good practice model) για την ψυχολογική συμβουλευτική φοιτητών, διότι ανταποκρίνεται καλύτερα στις αναπτυξιακές ανάγκες αυτού του πληθυσμού (Α. Καλαντζή –Αζίζι). Ακολουθούν τρία παραδείγματα από το Εργαστήριο Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών του ΕΚΠΑ, όπου εφαρμόζεται το γνωσιακό – συμπεριφοριστικό πρότυπο από την αρχή ίδρυσής του (1991) : α) Παρουσίαση του “Ομαδικού Προγράμματος Διαφυλικών Σχέσεων” (Γ. Ευσταθίου), β) Παρουσίαση περίπτωσης φοιτήτριας με σοβαρά οικογενειακά προβλήματα (Κ. Κοκκότη & Ντ. Χαρίλα) και γ) Παρουσίαση περίπτωσης φοιτήτριας με έντονο άγχος οφειλόμενο στις προβληματικές σχέσεις με τους γονείς (Ι. Αποστολοπούλου & Ντ. Χαρίλα).

S25A

**ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗ:
ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ**

Γαλανάκη Ε.*, Καλαντζή-Αζίζι Α.***, Αμανάκη Ε.*

* Πανεπιστήμιο Αθηνών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

*** Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φ.Π.Ψ., Τομέας Ψυχολογίας

Οι ηλικίες ανάμεσα στο 18ο και στο 25ο έτος αναγνωρίστηκαν πρόσφατα (Arnett, 2000, 2004. Eccles, Templeton, Berber, & Stone, 2003) ως μια καινούρια αναπτυξιακή περίοδος, που είναι ακριβέστερο να ονομάζεται «αναδυόμενη ενήλικη ζωή» (emerging adulthood, EA) και όχι πλέον «μετεφηβική ηλικία» ή «νεαρή ενήλικη ζωή». Αλλαγές στη δομή και στα χαρακτηριστικά των σύγχρονων κοινωνιών οδήγησαν στην αναγνώριση αυτής της περιόδου. Ωστόσο, η πλειοψηφία των ερευνών έχουν διεξαχθεί μόνο στις Η.Π.Α. και στη Δ. Ευρώπη

Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν να εξετάσει τις αντιλήψεις των νεαρών ατόμων για να αναπτυξιακά γνωρίσματα της ηλικιακής περιόδου που διανύουν, καθώς και για τα κριτήρια ενηλικίωσης. Δόθηκαν σε 750 περίπου προπτυχιακούς φοιτητές (18-25 ετών) του Πανεπιστημίου Αθηνών το *Ερωτηματολόγιο για τις Διαστάσεις της Αναδυόμενης Ενηλικίωσης* (Reifman, Arnett, & Colwell, 2003) και το *Ερωτηματολόγιο για τα Κριτήρια Ενηλικίωσης* (Arnett, 2003), τα οποία προσαρμόστηκαν στα ελληνικά και είχαν ικανοποιητική αξιοπιστία εσωτερικής συνέπειας. Τα ευρήματα αναμένεται να δια φωτίσουν τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιόδου αυτής, καθώς και τα κριτήρια ενηλικίωσης, όπως τα αντιλαμβάνονται τα ίδια τα άτομα.

S25B

**ΤΟ ΓΝΩΣΙΑΚΟ – ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΩΣ ΜΟΝΤΕΛΟ
ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
ΦΟΙΤΗΤΩΝ**

Αναστασία Καλαντζή –Αζίζι

Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τομέας Ψυχολογίας

Εργαστήριο Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών

Το γνωσιακό – συμπεριφοριστικό πρότυπο έχει ήδη εφαρμοσθεί τόσο στην ατομική όσο και στην ομαδική συμβουλευτική στα πλαίσια της ψυχολογικής συμβουλευτικής / ψυχοθεραπείας φοιτητών με επιτυχία. Η σύνδεση των απαιτήσεων της αναπτυξιακής φάσης – την οποία διανύει η πλειοψηφία των φοιτητών – με τα χαρακτηριστικά του προτύπου, οδηγεί στην θέση ότι αυτό το πρότυπο μπορεί να γίνει μοντέλο καλής πρακτικής (good practice model). Ακολουθεί σύντομη παρουσίαση μεθόδων και τεχνικών στις οποίες ανταποκρίνονταν πολύ θετικά οι φοιτητές, διότι πληρούν άμεσα τις αναπτυξιακές και εκπαιδευτικές τους ανάγκες. Ο συνδυασμός της συγκεκριμένης στοχοθεσίας, της σχετικά περιορισμένης χρονικής διάρκειας, η οριοθέτηση και δόμηση, η ειδική αξιοποίηση της θεραπευτικής σχέσης, με κύριο χαρακτηριστικό τον συνεργατικό εμπειρισμό, και τέλος η διατύπωση περίπτωσης (case formulation) καθιστούν το γνωσιακό – συμπεριφοριστικό πρότυπο ένα αξιόπιστο και λειτουργικό μοντέλο, χρήσιμο για την ψυχολογική συμβουλευτική / ψυχοθεραπεία φοιτητών.

S25C

ΟΜΑΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΥΛΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Γεώργιος Ευσταθίου

*Εργαστήριο Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών, Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Σκοπός: Από το ακαδημαϊκό έτος 2002 – 2003 το Εργαστήριο Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών άρχισε να προσφέρει ομαδικό πρόγραμμα με θέμα: «Σχέσεις ανάμεσα στα δύο φύλα». Στην εργασία γίνεται μία απόπειρα συνεξέτασης των διαθέσιμων στοιχείων στο πλαίσιο της αξιολόγησης του προγράμματος.

Μέθοδος: Συγκεντρώθηκαν στοιχεία ως προς την προσέλευση, τα αιτήματα, τις δυσκολίες και τη συμμετοχή των συμμετεχόντων με ευθύνη των συντονιστών της ομάδας.

Αποτελέσματα: Τα διαθέσιμα δεδομένα δείχνουν ότι η λειτουργία της ομάδας είναι ικανοποιητική και ότι το πρόγραμμα φαίνεται να ανταποκρίνεται σε μία ανάγκη του φοιτητικού πληθυσμού.

Συζήτηση: Το ομαδικό πρόγραμμα αφορούσε στις δυσκολίες στις σχέσεις ανάμεσα στα δύο φύλα οι οποίες συχνά επηρεάζουν σημαντικά τη γενική λειτουργικότητα και την ψυχολογική ευεξία του ατόμου, χωρίς όμως να συνιστούν ψυχοπαθολογικές οντότητες που να δικαιολογούν κάποια διάγνωση. Οι περιπτώσεις αυτές προσφέρονται για μία βραχεία ομαδική παρέμβαση, η οποία εξασφαλίζει σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως η ανατροφοδότηση μεταξύ των μελών, η συμμετοχή σε ομαδικές ασκήσεις και η καλύτερη γνώση του εαυτού.

S25D

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ ΜΕ
ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

Κοκκότη Κ., Χαρίλα Ν.

*Εργαστήριο Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών, Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου των σπουδών, οι φοιτητές συχνά καλούνται να αυτονομηθούν από τον οικογενειακό ιστό και να προσαρμοστούν σε ένα νέο κοινωνικό περιβάλλον. Η μετάβαση αυτή δεν είναι πάντα εύκολη. Η εισήγηση αναφέρεται στην περίπτωση μιας φοιτήτριας με δυσκολίες στην οικογένεια και τις σπουδές. Στο αρχικό αίτημα αναφέρει τη δυσκολία της να συγκεντρωθεί κατά τη μελέτη και κατ' επέκταση να αποκτήσει το πτυχίο.

Ωστόσο, κατά την πρώτη επαφή με την ψυχολόγο του Ε.Ψ.Συ.Φοι, επικεντρώνεται σε σοβαρά οικογενειακά προβλήματα, και κυρίως στη συμπεριφορά του ελεγκτικού και συναισθηματικά κακοποιητικού πατέρα. Η φοιτήτρια παρεμβαίνει στις συζυγικές συγκρούσεις υπερασπιζόμενη τη μητέρα. Παρουσιάζεται το ατομικό και οικογενειακό ιστορικό της. Η πορεία και η έκβαση της θεραπευτικής παρέμβασης συζητούνται, καθώς αντικατοπτρίζουν τη δυνατότητα της φοιτήτριας να αντιμετωπίσει τα οικογενειακά βιώματα

S25E

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ ΜΕ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

Αποστολοπούλου Ι., Χαρίλα Ν.

*Εργαστήριο Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών, Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Παρουσιάζεται περιστατικό φοιτήτριας 20 ετών, η οποία προσήλθε σε θεραπεία με κύριο αίτημα το έντονο άγχος και τη στενοχώρια που βιώνει εξαιτίας της προβληματικής σχέσης με τους γονείς της. Η φοιτήτρια είχε έντονο το αίσθημα μη αποδοχής και έλλειψης ενδιαφέροντος από τους γονείς, κυρίως από τη μητέρα. Στην πορεία της θεραπείας προέκυψαν θέματα όπως χαμηλή αυτοπεποίθηση, ελλειπείς δεξιότητες διεκδικητικότητας, ανεπαρκής διαχείριση θυμού, αίσθημα ενοχής και ευθύνης για ό,τι συμβαίνει στην οικογένεια και υπερβολική εξάρτηση από τη μητέρα. Το περιστατικό είναι ενδιαφέρον, καθώς διαφαίνεται η δυσκολία της οικογένειας να επιτρέψει τη σταδιακή μετάβαση της κόρης σε ανεξάρτητο ενήλικο άτομο, με αποτέλεσμα να τη δεσμεύει σε ένα ρόλο παιδιού, δυσχεραίνοντας την ομαλή αναπτυξιακή πορεία προς την εξατομίκευση και αυτονομία. Παρουσιάζονται εν συντομία η γνωσιακή – συμπεριφοριστική αξιολόγηση του περιστατικού και τα κυριότερα σημεία της θεραπείας.

